

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Marketing	Código	611G01035	
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Rodríguez Vázquez, Clide	Correo electrónico	c.rodriguezv@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Vázquez, Clide	Correo electrónico	c.rodriguezv@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo fundamental da materia é introducir ao alumno en comprender a importancia da función de comercialización e investigación de mercados dentro da economía e a empresa. En concreto os obxectivos da materia son os seguintes: 1) Comprender os fundamentos básicos de Márketing e comprender o proceso de toma de decisións que as empresas ou organizacións desenvolven na área de Comercialización 2) Saber aplicar os fundamentos de márketing a casos reais de empresas e organizacións sen ánimo de lucro. 3) Saber analizar o micro-contorna (competencia, provedores, clientes) e o macro-contorna (económico, político-legal, tecnolóxico, medio-ambiental) para poder realizar un diagnóstico das oportunidades, ameazas, debilidades e fortalezas. 4) Saber deseñar e implementar a planificación estratéxica de márketing. 5) Comprender a importancia que as variables do márketing-mix (produto, prezo, distribución e comunicación) teñen na xestión da empresa 6) Saber aplicar as políticas de produto, prezo, distribución e comunicación a casos, situacións e contextos reais			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descrición de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.

B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Comprender a importancia do marketing como área de coñecemento das ciencias sociais e a súa relevancia para outras disciplinas propias do ámbito da economía	A1 A2 A8 A11	B1 B2	
Entender a importancia do marketing como área funcional da empresa e a súa relación co resto de áreas estratéxicas e operativas da organización, así como do seu obxectivo e funcións, ao obxecto de comprender o seu papel na Economía	A12 A13	B7 B8 B9	C5 C7
Analizar a contorna, a competencia e igualmente o comportamento do consumidor como elementos que han de ser considerados polo márketing para a toma de decisións tanto estratéxicas como operativas.	A3 A4 A5 A6 A9	B3 B4	C1 C4
Analizar os fundamentos da investigación comercial e das principais estratexias de comercialización de produtos e marcas.	A7		
Comprender e analizar as variables do marketing-mix e o seu desenvolvemento operativo por parte das organizacións. Aproximación ao concepto de marketing on-line e as súas repercusións na comunicación empresarial actual. Ao tempo de penetrarse nas novas tendencias do marketing.	A4 A5 A6 A10	B5 B6	C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
PARTE I. INTRODUCCIÓN AO MARKETING	TEMA 1. O ROL DO MARKETING NA ECONOMÍA

PARTE II. INVESTIGACIÓN COMERCIAL	TEMA 2. ANÁLISE DO ENTORNO ECONÓMICO E EMPRESARIAL E DA COMPETENCIA TEMA 3. COMPORTAMENTO DO CONSUMIDOR TEMA 4. SEGMENTACIÓN DO MERCADO TEMA 5. INVESTIGACIÓN COMERCIAL TEMA 6. ESTRATEXIAS DE MARKETING
PARTE III. DECISIÓNS DO MARKETING MIX	TEMA 7. POLÍTICA DE PRODUCTOS E MARCAS DA EMPRESA TEMA 8. POLÍTICA DE PREZOS DA EMPRESA TEMA 9. DISTRIBUCIÓN COMERCIAL TEMA 10. POLÍTICA DE COMUNICACIÓN NA EMPRESA

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A8 A12 B2 B3 B4 B5 B7 B9 C6 C7 C8	17	42.5	59.5
Presentación oral	A4 A9 A13 B6 B8 C1	1	11	12
Traballos tutelados	A2 A6 A7 A10 A11 C1 C4 C5	6.5	25	31.5
Aprendizaxe servizo	A4 A7 A10 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B9 C1 C4 C6 C7	6.5	25	31.5
Proba de resposta múltiple	B1	0.75	6.75	7.5
Atención personalizada		8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos contidos do programa teórico da materia mediante a exposición oral, guiada co uso de presentacións, a través de medios audiovisuais. Non se entregará aos alumnos/as as diapositivas.
Presentación oral	O grupo que os profesores designen deberá expoñer na clase práctica a lectura correspondente e/ou o traballo de casos prácticos, así como responder as cuestións que se lle expoñan aos seus integrantes.
Traballos tutelados	Facilitaranse textos e lecturas e/ou traballos prácticos sustentados en análises bibliográficas dos diferentes temas aos alumnos como complemento á clase maxistral. Deberán ser traballados en grupo e resolver cuestións que se lles expoñan acerca dos mesmos.
Aprendizaxe servizo	Metodoloxía que combina o servizo á comunidade coa aprendizaxe nun só proxecto, no que o alumnado se forma traballando en necesidades reais da súa contorna coa fin de melloralo. Plantexarase aos alumnos matriculados na materia a posibilidade de participar nunha actividade aprendizaxe-servizo con alguna entidade colaboradora. O alumno poderá escoller entre a actividade aprendizaxe-servizo ou o traballo tutelado, é dicir esta actividade e a anterior son excluíntes, de tal xeito que o alumnado só realizará unha delas.
Proba de resposta múltiple	Test de resposta múltiple individual. Cada pregunta mal contestada penaliza a cualificación da proba (tres preguntas mal contestadas contrarrestan unha correcta) e non se poderá deixar en branco ningunha cuestión.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

<p>Traballos tutelados</p> <p>Sesión maxistral</p> <p>Presentación oral</p> <p>Aprendizaxe servizo</p>	<p>Os diferentes membros do grupo poden consultar a parte que teñen que desenvolver nos traballos tutelados.</p> <p>Así mesmo, se o alumno ten algunha dúbida do material explicado en clase, pódese consultar có docente vía telemática a través de Teams e fixar un momento para aclarar dúbidas e facilitar o seguimento do alumno.</p> <p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial: a atención personalizada para o alumnado a tempo parcial farase do mesmo xeito que para o alumnado a tempo completo</p> <p>A tutorización de grupos reducidos levarase a cabo vía presencial ou telemática. Cada profesor, ao inicio do curso, informará ao alumno sobre a programación das titorías de grupo reducido.</p> <p>Tanto no traballo tutelado coma na actividade-aprendizaxe servizo o alumnado contará con tutorías personalizadas e en grupo para o seguimento do seu traballo.</p> <p>Tanto en el trabajo tutelado como en la actividad de aprendizaje-servicio, los alumnos dispondrán de tutorías personalizadas y grupales para el seguimiento de su trabajo.</p>
--	---

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A2 A6 A7 A10 A11 C1 C4 C5	<p>Traballos prácticos relacionados con lecturas, casos prácticos sustentados en análises bibliográficas, e presentacións orais.</p> <p>Estes traballos deberán ser realizados polo alumnado en grupo para a súa posterior exposición. Todos os grupos deberán enviar aos profesores en formato pdf, previamente á exposición, o desenvolvemento dos traballos tutelados analizados.</p> <p>Neste bloque establécese un mínimo ou restrición para poder superar a materia. É dicir, independentemente da cualificación alcanzada na proba de resposta múltiple, se non se lograra unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10 neste bloque a materia considerárase como Non Superada.</p>	25
Proba de resposta múltiple	B1	<p>Preguntas Test de resposta múltiple (catro opcións).</p> <p>A proba de resposta múltiple establece un mínimo ou restrición para poder superar a materia. É dicir, independentemente da cualificación alcanzada na parte práctica, se non se lograra unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba de resposta múltiple a materia considerárase como Non Superada.</p> <p>A asistencia a clase outorgará un plus de 0,5 puntos sobre a nota da proba tipo test, sempre que a cualificación desta sexa dun mínimo de 4,5 puntos sobre 10, e coa condición de que na dita asistencia non haxa máis de dúas faltas de asistencia na proba. clases teóricas ou dúas ausencias nas clases prácticas.</p> <p>A proba de resposta múltiple realizarase na data establecida no calendario académico oficial.</p>	50

Aprendizaxe servizo	A4 A7 A10 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B9 C1 C4 C6 C7	Tal e como se comentou no apartado de planificación a actividade "aprendizaxe servizo" e a actividade "traballos tutelados" SON EXCLUINTES, polo que o alumnado escollerá entre realizar unha ou outra actividade, de tal xeito que a nota correspondente será a suma da asignada a cada actividade, é dicir un 50% da nota final.	25
---------------------	---	--	----

Observacións avaliación

APRENDIZAXE-SERVIZO/TRABALLOS TUTELADOS (50%): Tal e como se comentou no apartado de planificación, a actividade "aprendizaxe servizo" e a actividade "traballos tutelados" son excluïntes, polo que o alumnado escollerá entre realizar unha ou outra actividade, de tal xeito que a nota correspondente será a suma da asignada a cada actividade, é dicir un 50% da nota final.

En relación ao ApS, esta proba está suxeita á dispoñibilidade dunha entidade ou asociación para levar a cabo o proxecto de aprendizaxe-servizo e tampouco se pode ofrecer a todos os estudantes. . No caso de que o ApS non se poida realizar todos os estudantes realizarán un traballo tutelado

A) NORMAS DE AVALIACIÓN:

1. Condicións de avaliación: prohíbese o acceso á aula de exames con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamento de información.

2. Identificación do alumno: o alumno deberá acreditar a súa identidade segundo a normativa vixente.

B) TIPOS DE TITULACIÓN:

1. Cualificación non presentada: corresponde ao alumno, cando só participe en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% da cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

2. Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de exención de asistencia: o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial, aínda que estea exento de asistencia, será avaliado cos mesmos criterios que os de tempo completo.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

1. Primeira oportunidade: aplicaranse os criterios de avaliación anteriormente sinalados neste apartado.

2. Segunda oportunidade: os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación (se é o caso). Os criterios de avaliación empregados na primeira opción aplicaranse tamén na de nullo. Ademais, se o alumno non realiza o traballo en grupo na primeira oportunidade, na segunda oportunidade deberá realizar un traballo individual ou en grupo. As características serán as mesmas que na primeira oportunidade.

3. Convocatoria avanzada: na convocatoria avanzada é posible recuperar os puntos da avaliación continua (resolución de problemas, probas de resposta curta, intervencións durante as clases maxistras) mediante preguntas complementarias á proba obxectiva final.

D) OUTRAS OBSERVACIÓNS DA AVALIACIÓN:

No caso de Non ter aprobados os traballos tutelados e, polo tanto, de Non superar a materia, a cualificación final que constará na correspondente acta será a obtida neste bloque.

No caso de Non ter superado a proba de resposta múltiple e, polo tanto, de Non superar a materia, a cualificación final que constará na correspondente acta será a obtida neste bloque.

No caso de Non acadar 5 en ningunha das dúas partes, e polo tanto Non superar a asignatura, a nota final que constará na acta será a media de ambos bloques (traballos tutelados e proba de resposta múltiple).

No desenvolvemento da parte práctica valorarase:

Ø A aplicación dos fundamentos teóricos.

Ø A orixinalidade dos traballos. Utilizarase o programa de detección de plaxio Turnitin e o documento non poderá superar o 25% de coincidencia.

Ø A calidade da presentación.

Ø Precisión, claridade na presentación e calidade das respostas.

Ø As fontes primarias e secundarias utilizadas na Revista Bibliográfica.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación, unha vez publicada de suspenso '0' na materia na correspondente convocatoria, quedando sen efecto calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación da convocatoria extraordinaria.

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Santesmases, M. (2012). Marketing. Conceptos y Estrategias. Pirámide, Madrid, 6ª ed. - Santesmases, M. (2011). Fundamentals of Marketing. Pirámide, Madrid - Kotler, Phillip, & Armstrong, G. (2021). Principles of Marketing. Pearson - Kotler, Phillip & Armstrong, Gary, (2018). Principios de Marketing. Perason - Grewal, Dhruv (2018). Marketing. McGraw-Hill Education - Kerin, Roger A., & Hartley, Steven W. (2016). Marketing. Mc Graw-Hill
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:a. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informáticoSi. Realizarase a través do Campus Virtual, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.2. Debe terse en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sustentabilidade no comportamento persoal e profesional.3. Traballárase na identificación e modificación de prexuízos e actitudes sexistas, e influír no medio para modificalos e promover valores de respecto e igualdade.4. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais experimente dificultades para acceder á vida universitaria de xeito adecuado, en igualdade e rendibilidade. https://www.udc.es/export/sites/udc/normativa/_galeria_down/estudiantes/Normativa_ADI.pdf_2063069294.pdf5. Potenciarase a compatibilidade da actividade académica e deportiva do alumno que teña o recoñecemento da condición de deportista de alto nivel (DANUDC) ou deportista de nivel titulado ou similar, facilitando procesos como cambios de grupos docentes, horarios. ou exames, ao efecto de permitirlle compatibilizar a súa aprendizaxe coas súas responsabilidades e actividades deportivas.

https://sede.udc.gal/services/electronic_board/EXP2021/006963/document?logicalId=60063477-81aa-4320-84cd-114f4aeae4a7&documentCsv=K5VNMF199EV2JUQLKAR00EQLKAR05. Todo o material elaborado polo profesorado da materia está suxeito ao dereito de propiedade intelectual. Non poderá ser utilizado, en ningún caso, sen a autorización expresa dos seus autores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías